

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-2019/22-E

Název	Základní umělecká škola Petra Ebena, Žamberk
Sídlo	Masarykovo náměstí 145, 564 01 Žamberk
E-mail	zus@orlicko.cz
IČO	72 087 668
Identifikátor	691 002 525
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ilona Chocholatá
Zřizovatel	město Žamberk
Místo inspekční činnosti	Masarykovo náměstí 145, Žamberk Masarykovo náměstí 144, Žamberk
Inspekční činnost na místě	10. a 11. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání.

Charakteristika

Základní umělecká škola Petra Ebena, Žamberk (dále škola) poskytuje základy uměleckého vzdělání ve čtyřech oborech. V letošním školním roce je po přechodné době spojené

s pandemií covidu-19 opětovně kapacitně plně využita. Z celkového počtu 560 žáků, jich je 332 v oboru hudebním, 109 ve výtvarném, 98 v tanečním a 21 v literárně-dramatickém.

Žáci jsou vzděláváni v přípravném studiu I. stupně a základním studiu I. a II. stupně podle školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Pojďte s námi učit se hrát, zpívat, tančit, malovat a paličkovat. Pro radost!“. Škola rovněž umožňuje vzdělávání dospělým. Výuka je realizována v hlavní budově na adrese školy a v části prostor sousedního domu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka vykonává funkci od 1. 8. 2021. Při vedení školy navázala na práci předcházející ředitelky, využívá znalost prostředí ze svého působení v pozici učitelky této školy a poznatky, které získává v rámci tzv. funkčního studia. Průběžně se seznamuje s požadavky právních předpisů, s nimiž dává do souladu vlastní jednání, řídicí postupy, dokumentaci a záměry, které spíše vycházejí z koncepce zpracované ke konkurznímu řízení, zatím jen částečně z vlastního hodnocení školy se zapojením všech zúčastněných. Patrná je snaha kvalitu působení školy nejen udržet, ale rovněž zlepšovat. Svědčí o tom např. změna organizace vzdělávání žáků přípravného studia hudebního oboru, uspořádání nových akcí (návštěvy dětí mateřských škol a „Den otevřených dveří“) a zavedení ročního sebehodnocení učitelů, i když výsledně v různé hodnotové kvalitě z hlediska podnětů zkvalitnění poskytovaného vzdělávání.

Podle vývoje školy jsou aktualizovány údaje ve školním vzdělávacím programu, nicméně v něm byly zaznamenány dílčí nejasnosti, které však vlastní výuku negativně neovlivňují. Z obsahu dokumentu je zřejmé, že od minulé inspekční činnosti došlo k rozšíření vzdělávací nabídky o některá studijní zaměření, např. hra na violoncello a bicí nástroje. Škola dlouhodobě umožňuje žákům výtvarného oboru získávat potřebné dovednosti a umělecký přístup k lidovému umění v oblasti paličkování, které vychází z místních tradic.

Průběh každodenních aktivit je založen na dodržování stanovených pravidel, které napomáhají k vytvoření prostředí pro bezproblémové organizování všech činností. Přínosné pro chod školy je rovněž ponechání funkčně delegované části pravomocí ředitelky na jejího zástupce a jednání předmětových komisí. Hlavním poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, se kterou řeší především opatření týkající se provozu školy, organizace výuky, plánování či hodnocení akcí a výsledky vzdělávání žáků. Příliš zřejmá není realizace diskuzí směřujících k naplňování školního vzdělávacího programu a zkvalitňování vlastního výchovně-vzdělávacího působení vzhledem k současnému trendu vývoje uměleckého školství. Nejen této oblasti neprospívá ani dlouhodobě opakující se neúčast některých členů pedagogického sboru při jednáních. Zvýšené nároky jsou tím rovněž kladeny na týmovou spolupráci a otevřenou komunikaci všech učitelů, tak jako zkrácený pracovní úvazek pod 0,5 přibližně třetiny učitelů.

Pedagogičtí pracovníci se v různé míře zapojují do dalšího vzdělávání. Pozitivním zjištěním je, že někteří mají i přes letité zkušenosti přetrvávající aktivní zájem o získávání nových poznatků, které ve svém dalším působení náležitě využívají. Tematicky se učitelé zaměřují především na růst odborné specializace, jen ojedinělou volbou je vzdělávání zaměřené na rozšiřování dovedností v oblastech psychologie, moderní a speciální pedagogiky, které by mohly přispět ke zvýšení efektivity vzdělávacího procesu, např. v oblastech metod hodnocení a práce se žáky s potřebou specifického přístupu. V pozadí zájmu učitelů zůstávají také vzájemné hospitace výukových lekcí s poskytováním kolegiální zpětné vazby. Té se jim dostává od ředitelky, avšak převážně vychází z hodnocení veřejných aktivit školy, poněkud méně ze sledovaných postupů v přímé výuce.

Materiálně-technické zázemí školy umožňuje realizovat školní vzdělávací program v plném rozsahu. Snahou vedení školy je ve spolupráci se zřizovatelem jeho zlepšování. Podle finančních možností dochází k doplňování a účinné modernizaci vybavení, např. byly zakoupeny hudební nástroje (klavír, různé kytary a housle, akordeon a další), mixážní pulty a keramická pec. Ke zkvalitnění podmínek vzdělávání škola vhodně využila i dotační program, z něhož finanční prostředky napomohly mj. ke sdílení zkušeností pedagogů z různých škol, tandemové výuce a zapojení ICT techniky.

Efektivitu vzdělávacího procesu účinně rovněž posiluje spolupráce s různými partnery (např. místní školy, městské muzeum a město Žamberk), rovněž tak organizování zájezdů a exkurzí (krajkářské trhy, výstavy, koncerty, divadelní představení aj.).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předmětová skladba sledované výuky a její časová dotace odpovídala školnímu vzdělávacímu programu. Všechny vyučovací hodiny směřovaly k formování klíčových kompetencí základního uměleckého vzdělávání, přestože naplnění stanoveného cíle bylo v několika případech pouze částečné. Většina učitelů s ním v úvodu výuky žáky seznámila, někteří ho rovněž společně na konci vzdělávacího procesu vyhodnotili. Z daných zjištění je patrné, že práce s cílem hodiny a jeho následné zhodnocení není při výuce standardním prvkem. Rovněž tak podpora sebereflexe žáků jako prostředku jejich rozvoje, i když přibližně v dvoutřetinovém počtu navštívené výuky proběhla. Ještě v menším poměru bylo využito vrstevnické hodnocení ve skupinové či kolektivní výuce.

Individuální výuka hudebního oboru měla většinou obvyklou stavbu. Učitelé zpravidla v návaznosti na výsledky domácí přípravy žáků kladli důraz na upevňování získaných znalostí a dovedností a jejich další cílený rozvoj. Náležitá péče se dostávalo i žákům skupinově vzdělaným. Někteří učitelé využívali vedle tradičních didaktických postupů i moderní přístupy, které zvyšovaly pestrost výuky a žakovu míru vnitřní motivace, jež pozitivně ovlivňovala zaujetí a pracovní nasazení po celou dobu vzdělávání. V jeho průběhu učitelé dbali na správné provedení zadání, např. osvojování náležité intonační, rytmické a technické stránky hry na nástroj nebo zpěvu. Zpravidla účinnou pomůckou pro zvládnutí náročnějších úseků se jevila ukázková interpretace předvedená téměř všemi učiteli, rovněž tak mnohými poskytnutý instrumentální doprovod. Efektivní účinek na soustředěnost a psychickou pohodu žáka mělo zařazování relaxačních aktivit. V ojedinělém případě bylo spatřeno zaznamenáno ne příliš efektivní metodické vedení. Příznivým společným rysem větší části zhlédnutých hodin bylo plynulé provazování teoretických poznatků z hudební nauky s praktickou výukou. Sledovanou vlastní výuku tohoto předmětu však přechodně nepříznivě ovlivňovala nepozornost žáků spojená s hlučností, přestože aktivity byly zajímavé a jejich sled svědčil o promyšlené stavbě vzdělávací lekce.

Výuka výtvarného oboru probíhala formou kolektivní výuky v různých ročníkových spojeních, přesto s prioritním záměrem zviditelnit osobnost každého žáka. Volba konkrétního tématu byla zasazena do kontextu předcházejících činností. Efektivně docházelo k podněcování tvůrčího pracovního zaujetí žáků s uplatněním vlastní tvořivosti, fantazie a originality. Učitel za klidného a pozitivního individuálního přístupu jednotlivé práce a dílčí postupy se žáky rozebíral. Průběžně jim poskytoval kromě povzbudivého hodnocení i kvalitní zpětnou vazbu a podporu k úspěšnému zvládnutí daného cíle. Patrné bylo rovněž posilování žádoucích volných vlastností žáků. Na konci nechyběl rozbor prací a hodnocení, a to jak učitelem, tak i některými žáky.

Sledovaná výuka tanečního oboru nejen upevňovala a rozvíjela pohybové a taneční dovednosti a návyky žáků, ale také jejich hudební, rytmické a estetické citění. Patrné tak bylo zlepšování kultivovaného projevu i fyzické zdatnosti. Zvolené tempo výuky probíhalo v souladu s náročností učiva, nedocházelo k přetěžování žáků, efektivně se střídaly dynamické a relaxační taneční části. Opomenuto nebylo závěrečné protažení svalů. Žáci byli velmi dobře slovně vedeni, často funkčně s uplatněním klasické taneční terminologie. Učitelkou poskytovaná konkrétní a srozumitelná zpětná vazba vedla vždy ke zlepšení následujícího provedení procvičovaného prvku nebo části tance. Obdobně působilo časté instruktážní předvedení požadovaných úkonů učitelkou i zaznamenaná přirozená sebereflexe žáků. Výuka probíhala za doprovodu reprodukováné hudby, která byla po stránce rytmické i výrazové vhodně volena a umocňovala prožitek z prováděných tanečních kreačí. Kladně působila přítomnost a podpora korepetitora u mladších žáků.

Ve zhlédnuté skupinově i individuálně vedené výuce literárně-dramatického oboru metodické postupy odpovídaly vyspělosti žáků, jejich dovednostem i míře úrovně myšlenkové představivosti. Vzdělávání doprovázelo velmi dobré pracovní klima, k němuž značně přispělo tvůrčí vědomí učitelky a její přirozená autorita. Žáci se po úvodním naladění do psychické pohody zaujatě, tvořivě a bez ostychu zapojovali do aktivit, jejichž prostřednictvím je podporován rozvoj v oblasti řečového, dramatického, pohybového a slovesného projevu. Mnohé aktivity značně podněcovaly fantazii žáků. Příznivý dopad na jejich výkon měla i učitelkou poskytovaná zpětná vazba o vlastním počínání, nejednou doplněná zdůvodněním významu správného provedení pro realizaci budoucího dramatického celku. Při práci s loutkou, kterou si žákyně za přispění učitelky vyrobila, bylo zřejmé vedení k vnímání loutky jako svébytného partnera na jevišti s uplatněním výrazových prostředků pro věrohodnost odehrávajícího se příběhu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy žáků všech oborů svědčily o postupném osvojování požadovaných kompetencí k umělecké komunikaci, osobnostně sociálních i kulturních, a to i přes překonání období spojeného s nutností distančního vzdělávání. Výsledky vzdělávání žáků jsou nejen učiteli, ale též vedením školy sledovány a vyhodnocovány, na základě poznatků jsou přijímána dílčí opatření. Hodnocení žáků je realizováno podle pravidel nastavených v interních dokumentech školy, zejména ve školním vzdělávacím programu a školním řádu. Sledováno je rovněž počínání žáků při soutěžích a talentových zkouškách v rámci přijímacího řízení na střední a vysoké školy. V obou oblastech škola dosahuje kvalitních výsledků.

Žákům jsou plánovitě vytvářeny četné příležitosti k prezentaci výsledků na veřejnosti, což posiluje růst jejich zdravého sebevědomí a ctizádosti. Učitelé společně s žáky pořádají koncerty, vystoupení a výstavy, s nimiž se zapojují do kulturního dění města a okolí. Kvalita vzdělávacích výsledků a povědomí o škole dokladují, že škola plní své poslání a je veřejností, zřizovatelem a společenskými organizacemi města vnímána jako instituce, která pozitivně ovlivňuje možnosti kulturního a společenského využití místních obyvatel všech věkových kategorií.

Závěry

Vývoj školy

- Jmenování nové ředitelky na základě konkurzního řízení,

- zkvalitnění materiálních podmínek doplněním a dílčí obnovou hudebních nástrojů a potřebných pomůcek i pro nehupební obory.

Silné stránky

- Pestré formy prezentace vzdělávacích výsledků, které významným způsobem posilují rozvoj osobnostně-sociálních kompetencí žáků a zvyšují kulturní povědomí veřejnosti,
- dlouhodobá snaha o udržení místních tradic ručně paličkované krajky realizací studijního zaměření „Kreslení a tvorba paličkovaných krajk“.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Snížená míra využívání závěru výukové lekce ke společnému zhodnocení splnění vzdělávacího záměru, cíleného vedení k hodnocení vlastního výkonu a pokroku v dosažených výsledcích vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zrevidovat obsah školního vzdělávacího programu,
- nastavit aktivní přístup vedení školy při řízení pedagogických procesů,
- zapojit všechny učitele do pedagogické diskuse, motivovat je ve sdílení zkušeností a nových poznatků prostřednictvím vzájemných, i mezioborových, hospitací,
- podněcovat aktivní postoj všech pedagogických pracovníků k dalšímu vzdělávání, zařazovat rovněž oblasti psychologie a pedagogiky včetně vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- podporovat rozvoj všech žáků systematickým zapojením do hodnocení úrovně naplňování vzdělávacích cílů výukové lekce a motivovat je ke stanovení záměrů vlastních, vést je k sebehodnocení a v kolektivní výuce k hodnocení vrstevnickému,
- zvýšit vypovídací hodnotu záznamů o vzdělávání žáků v předmětech kolektivní výuky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 3. 1. 2023
2. Školní matrika žáků - školní rok 2022/2023 (výběr z dokumentace)
3. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání s motivačním názvem „Pojďte s námi učit se hrát, zpívat, tančit, malovat a paličkovat. Pro radost!“ s platností od 1. 9. 2022
4. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku – školní rok 2022/2023 (výběr)

5. Třídní knihy pro kolektivní výuku – školní rok 2022/2023 (výběr)
6. Rozvrhy hodin všech pedagogů – školní rok 2022/2023
7. Školní řád s účinností od 1. 9. 2022
8. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2022/2023
10. Výroční zpráva za školní rok 2020/2021
11. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy (výběr)
12. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM-365/17-M, ze dne 13. 4. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Eva Nováková v. r.

Mgr. Iva Vrátilová,
odborník na umělecké vzdělávání

Iva Vrátilová v. r.

V Pardubicích 6. 2. 2023